

अंग्रोमेट अंडवायझरी बुलेटीन

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु,
कृषी हवामानशास्त्र वभाग

फोन : ०२०-२५५३८००९

कृषी महा वद्यालय, पुणे ४११ ००५

ई-मेल : amfupune@gmail.com

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला स मतीची साप्ताहिक बैठक दि. ११/०२/२०२५

जिल्हा : पुणे

मागील आठवड्याचे हवामान :

मागील आठवड्याचे हवामान : पुणे परिसरात मागील आठवड्यात कमाल तापमान ३२.८ ते ३४.५ अंश सेल्सिअस तर कमान तापमान १४.४ ते १७.७ अंश सेल्सिअसच्या दरम्यान होते. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ८१ ते ९४ टक्के तर दुपारची सापेक्ष आर्द्रता २८ ते ४७ टक्के होती. वाऱ्याचा सरासरी वेग ताशी २.० ते ३.० क.मी. होता.

हवामान अंदाज : पुढील पाच दिवसात पुणे जिल्ह्यात कमाल तापमान ३३ ते ३५ अंश सेल्सिअस, तर कमान तापमान १२ ते १६ अंश सेल्सिअसच्या दरम्यान राहिल. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ६१ ते ६३ टक्के तर दुपारची सापेक्ष आर्द्रता ३० ते ३३ टक्के दरम्यान राहिल. वाऱ्याचा सरासरी वेग ताशी ०३ ते ०६ क.मी. दरम्यान राहिल. आकाश निरभ्र ते अंशतः ढगाळ राहिल. वा-याची दिशा ईशान्येकडून नैऋतेकडे राहिल.

मागील आठवड्यातील हवामान (०५/०२/२०२५ ते ११/०२/२०२५)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामानाचा अंदाज (११/०२/२०२५ ते १५/०२/२०२५)				
5	6	7	8	9	10	11	दिनांक	12	13	14	15	16
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	पाऊस (ममी)	0	0	0	0	0
34.2	32.8	33.1	34.0	34.2	34.2	34.5	कमाल तापमान(अं.से.)	34	33	34	35	35
14.4	14.6	16.4	16.5	16.4	17.7	15.9	कमान तापमान(अं.से.)	14	12	13	15	16
							ढग स्थिती (आकाश)	0	0	0	0	1
94	92	92	88	88	81	86	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	62	61	62	63	62
28	29	32	47	35	29		दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	30	31	30	33	33
2.8	3.0	2.6	2.5	2.0	2.0	2.1	वाऱ्याचा वेग (कमी/तास)	3	3	5	5	6
							वाऱ्याची दिशा (अंश)	340	13	25	53	55

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	पीक अवस्था	कृषि वषयक सल्ला
हवामान सारांश/ इशारा		भारतीय हवामान खात्याच्या प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांच्या अंदाजानुसार पुणे जिल्ह्यात दिनांक ११ ते १५ फेब्रुवारी, २०२५ दरम्यान हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता आहे.
वस्तारित श्रेणी अंदाज (ईआरएफएस)		वस्तारित श्रेणी अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मध्य महाराष्ट्र वभागात (धुळे, नंदुरबार, जळगाव, नाशिक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर) दिनांक १६ ते २२ फेब्रुवारी, २०२५ दरम्यान <ul style="list-style-type: none"> पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे. कमाल तापमान सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे. कमान तापमान सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		<ul style="list-style-type: none"> कोरडे हवामान व अधिकतम तापमानात वाढ होण्याची शक्यता लक्षात घेता रब्बी पिके , भाजीपाला व फळबागांना स्थानिक परिस्थिती, ज मनीची खोली/ज मनीचा प्रकार व गरजेनुसार

		<p>पाणी द्यावे.</p> <ul style="list-style-type: none"> • उन्हाळी हंगामातील भुईमुग व बाजरीच्या पकासाठी ज मनीची मशागत करून पेरणी करावी. • शेतकरी बांधवांनी आपल्या पकाचे कीड व रोगासंदर्भात नियमन सर्वेक्षण करून जर प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसान पातळीच्या वर असल्यास व वध योग्य त्या उपाययोजना कराव्यात. • शेतकरी बंधूंनी हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला व हवामानचा पूर्वानुमाना करीता मेघदुत मोबाईल ॲपचा वापर करावा. • शेतकरी बंधूंनी मेघगर्जना व वजेचा पूर्वानुमाना करीता दा मनी मोबाईल ॲपचा वापर करावा. • शेतकरी बंधूंनी कृष वषयक माहितीसाठी महात्मा फुले कृष वद्यापीठाची कृषद शंतीचा एक संदर्भ ग्रंथ म्हणून उपयोग करावा.
हरभरा	पक्वता ते काढणी घाटे भरण्याची अवस्था	हरभरा पकावर घाटे अळीच्या रासायनिक नियंत्रणासाठी इमामेक्टीन बेंझोएट ५ % एस.जी. ४ ग्रम प्रति १० लटर पाणी या प्रमाणात फवारणी करावी. पीक ओलसर असताना काढणी करू नये. घाटे कडक वाळल्यानंतर मगच हरभऱ्याची काढणी करून मळणी करावी. यानंतर धान्यास ५-६ दिवस कडक ऊन द्यावे. हरभरा कोठीमध्ये साठवून ठेवावा. त्यामध्ये कडु लंबाचा पाला घालावा. त्यामुळे साठवणीत कीड लागत नाही.
रब्बी ज्वारी	पक्वता ते काढणी	पक्व होत असलेल्या ज्वारी पकांचे पक्षांपासून संरक्षण करावे. कणसामध्ये दाणे भरण्याच्या अवस्थेत पकास पाणी मळाल्याने कणसात दाणे भरण्यास मदत होते. कणसाचे वजन वाढून उत्पादन वाढते. ज्यांच्याकडे संचनाची सुवधा उपलब्ध असेल त्यांनी ज्वारीस पाणी द्यावे. रब्बी ज्वारीचे पक काढणी अवस्थेत आलेले असल्यास त्याची काढणी व मळणी करावी. तसेच मळणी झालेले धान्य उन्हात चांगले वाळवावेत (धान्यातील ओलावा १० % पेक्षा कमी असावा) आणि त्यामध्ये वाळलेला कडूनिंबाचा पाला मसळून साठवणूक करावी. साठवण कोंदट कवा ओलसर जागेत करू नये.
भुईमुग (उन्हाळी)	पेरणी	उन्हाळी भुईमूगाची पेरणी १५ फेब्रुवारी पर्यंत करावी. पेरणीसाठी केडीजी १६० (फुले चैतन्य), फुले उन्नती, जेएल ७६ (फुले भारती) या वाणांपैकी निवड करावी. पेरणी पूर्वी प्रति कलो बियाण्यास २.५ ग्रॅम मॅन्कोझेब कंवा ४ ग्रॅम ट्रायकोडर्मा जैविक बुरशीनाशक चोळावे नंतर २५ ग्रॅम रायझोबियम आणि २५ ग्रॅम स्फुरद वरघळणारे जीवाणू संवर्धक (घनरूप/द्रवरूप) चोळावे व बीजप्रक्रया केलेले बियाणे सावलीत सुकवून पेटावे.
गहू	फुलोरा अवस्था	गहू पकात कोळपणी व खुरपणी करून पक तण वरहीत ठेवावे जेणेकरून तणांची अनद्रव्यांसाठीची स्पर्धा रोखण्यास व ज मनीत ओलावा टिकून राहण्यासाठी मदत होईल. गहू पकाच्या ज्या महत्त्वाच्या अवस्था आहेत त्यावेळी पकास पाणी देणे फायदेशीर ठरते. गहू पकास पेरणीनंतर ४२ ते ४५ दिवसांनी (कांडी धरण्याची वेळ) आणि ६० ते ६५ दिवसांनी (पीक ऑबीवर येण्याची वेळ) पाणी द्यावे तसेच स्थानिक परिस्थिती व ज मनीच्या खोलीनुसार पाण्याच्या दोन पाळ्यामध्ये अवशक्तेनुसार अंतर ठेवावे. गहू पकावरील मावा कडीच्या नियात्राणासाठी मेटारायाझीयम अनिसोपली कंवा व्हरटीसेलीयम लेकॅनी १.१५ % डब्ल्यू.पी. ४० ग्रॅम प्रति १० लटर पाण्यातून दोन फवारण्या १५ दिवसांच्या अंतराने कराव्यात.
मका	फुलोरा ते दाणे भरण्याची अवस्था	अमेरिकन लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास नियंत्रणासाठी निंबोळी अर्क ५% कंवा इमामेक्टीन बेंझोएट ५ % एस.जी. ८ ग्रम प्रति लटर पाणी या प्रमाणात फवारणी करावी. मात्र फवारणी केलेल्या मक्याचा वापर जनावरांच्या चा-यासाठी तसेच मका कणसांचा वापर खाण्यासाठी करू नये.
करडई	फुलोरा अवस्था	मावा कडीचा प्रादुर्भाव दिसून येताच व्यवस्थापनासाठी मेटारेझीम अनिसोपली ५० ग्रॅम कंवा ॲसफेट १६ ग्रॅम + फेनवलेरेट १० मली प्रति १० लटर पाण्यात मसळून फवारणी करावी तसेच अल्टरनेरीया बुरशीमुळे होणार्या करडईच्या पानावरील ठिपके रोगाच्या नियंत्रणासाठी कार्बेन्डॅ इम १२% + मॅन्कोझेब ६३% या संयुक्त बुरशीनाशकाची २० ग्रॅम प्रति १० लटर पाण्यातून रोगाची लक्षणे दिसताच फवारणी करावी.

कांदा	पक वाढीची अवस्था	कांदा पकावरील करपा रोगाच्या नियंत्रणासाठी डायफेनकोन्याझोल २५ % ई. सी. १० मली कंवा टेब्युकोन्याझोल १० मली कंवा अंझोकसीस्ट्रोबीन १० मली प्रति १० लटर पाण्यात मसळून फवारणी करावी. कांदा पकावरील फुल कडीच्या नियंत्रणासाठी डायमेटोएट ३० % ई. सी. १५ मली कंवा लेम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ % ई. सी. ६ मली या कटकनाशकांच्या प्रति १० लटर पाण्यात मसळून आलटून पालटून फवारण्या कराव्यात.
आंबा	मोहोर अवस्था	आंबा मोहरावरील तुडतुड्यांच्या नियंत्रणासाठी मेटारायाझीयम अनिसोपली कंवा व्हरटीसेलीयम लेकॅनी १.१५ % डब्लू.पी. ५० ग्रॅम प्रति १० लटर पाण्यात कंवा इ मडयाक्लोप्रीड १७.८ एसएल ३ मली प्रति १० लटर पाण्यात मसळून फवारणी करावी. कृपया शेतकरी बांधवांनी शफारस केलेल्या मात्रेपेक्षा जास्त प्रमाणात कीटकनाशके वापरू नयेत व आलटून पालटून वेगवेगळी कीटकनाशके योग्य मात्रेत व योग्य अंतराने वापरावीत.
जनावरांचे व्यवस्थापन		उन्हाळी हंगामात जनावरांना हिरवा ओला चारा उपलब्ध व्हावा म्हणून पाणी उपलब्धतेनुसार ज्वारी कंवा बाजरी कंवा मका या चारा पकांची लागवड करावी. जंताच्या व वध आजाराच्या नियंत्रणासाठी पशु वैद्यकाच्या सहाय्याने जंतनाशक व लसी जनावरांना पाजावे/टोचून घ्यावे. जनावरांचे गोठे उंच ठिकाणी व हवेशीर असावेत. गोठ्यामध्ये भरपूर उजेड व सूर्यप्रकाश राहिल अशी व्यवस्था करावी. जनावरांना व पक्ष्यांना नेहमी पण्यास स्वच्छ पाणी द्यावे.
*टिप : शेतकरीबंधूनी पकावर कटकनाशकाची, बुरशीनाशकाची फवारणी करताना स्वतःची योग्यती खबरदारी/काळजी घ्यावी तसेच फवारणी करिता कसान कवच बॉडीसूटचा वापर करावा.		

स्त्रोत :

- १) हवामान पूर्वानुमान : प्रादे शक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.
 २) मागील हवामान : -
 ठिकाण : कृ.म. व., पुणे.
 दि. : ११.०२.२०२५

स्वाक्षरीत
 प्रमुख अन्वेषक, गाकूमौसे, ऐएमएफयु, पुणे तथा
 प्रमुख, कृ ष हवामानशास्त्र वभाग, कृ.म. व., पुणे